

Januar Prosinec

Predica, Lana Kosmač, 12 let. Slovenski ornament, Gea Goličnik, 12 let.

Pređenje naravnih vlaknen (lanu, volne ...) je bilo nekoč predvsem žensko opravilo. Kolovrat je imela skoraj vsaka hiša, izdelava preje pa je bilo pomembno družabno zimsko opravilo. Prejo so nato spretno uporabili za pletenje potrebnih oblačil ter tkanje odej in posteljnine.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1 Novo leto	2 Bazilij in Gregor	3 Genovefa	4 Angela ☾	5 Julijan	6 Sv. trije kralji	7 Rajmund
8 Severin	9 Hadrijan	10 Gregor	11 Pavlin ●	12 Tatjana	13 Veronika	14 Feliks
15 Pavel	16 Marcel	17 Anton	18 Marjeta ☾	19 Suzana	20 Boštjan	21 Neža
22 Vincencij	23 Henrik	24 Frančišek	25 Pavel ○	26 Timotej	27 Angela	28 Tomaž
29 Valerij	30 Martina	31 Janez				

Februar Svečan

Pust Mozirski, Anže Kovač, 10 let. Slovenski ornament, Amadea Tiana Nemivšek, 12 let.

Pustovanje ima v Mozirju dolgo tradicijo, saj v prvih pisnih virih zasledimo, da so mozirski Pustniki bili aktivni že okrog leta 1891. Značilno pustno oblačilo je črn klobuk, črna suknja, ter bele hlače in rdeč šal. V zadnjem času, predvsem pa v zadnjih desetletjih, je Pust Mozirski močno obogatil dogajanje v kraju. Karnevalski sprevod, v katerega so vključene krajevne zgodbe iz preteklega leta, je postal eden ključnih elementov pustnega dogajanja.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
			1 Brigita	2 Svečnica	3 Blaž	4 Oskar
5 Agata	6 Pavel	7 Egidij	8 Slovenski kulturni praznik	9 Apolonija	10 Sholastika	11 Paskal
12 Aleksij	13 Pust	14 Pepelnica	15 Klavdij	16 Julijana	17 Aleš	18 Bernardka
19 Bonifacij	20 Jacinta	21 Robert	22 Maksimiljan	23 Polikarp	24 Matija	25 Robert
26 Fortunat	27 Baldomir	28 Roman	29 Ožbolt			

Marec Sušec

Velikonočni prazniki, Ajda Usar, 11 let. Slovenski ornament, Anja Mrzlak Fajdiga, 11 let.

V Sloveniji ni kraja, kjer na cvetno nedeljo ljudje ne bi nosili k blagoslovu vejic, šopov in snopov spomladanskega zelenja. Ljudje zelenje za blagoslovljene butare povečini še danes pripravljajo doma. Način izdelave in izbire vrst rastlinja se prenaša iz roda v rod. Velikonočna jajca ali pirhi so tradicionalna hrana in simbol, ki ob veliki noč ne sme manjkati. Navada barvanja in krašenja jajc je prisotna že stoletja.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
				1 Albin	2 Neža	3 Kunigunda
4 Kazimir	5 Hadrijan	6 Fridolin	7 Felicita	8 Dan žena	9 Frančiška	10 40 mučencev
11 Konstantin	12 Gregor	13 Kristina	14 Matilda	15 Klemen	16 Hilarij	17 Patrik
18 Ciril	19 Jožef	20 Klavdija	21 Benedikta	22 Lea	23 Rebeka	24 Cvetna ned.
25 Marija	26 Larisa	27 Rupert	28 Bojan	29 Bertold	30 Bogoljub	31 Velika noč

April Mali traven

Splavarjenje, Marko Arivuković, 11 let. Slovenski ornament, Eva Bevc Strašek, 11 let.

Splavi so lesena plovila sestavljena iz desk, tesanega in okroglega lesa. Ko so bili splavi narejeni, so jih ob primerno visoki rečni gladini dvignili in porinili v vodo, nanje pa so naložili še več lesa. Tako je bil splav pripravljen na vožnjo. Splavarji so se na pot odpravili spomladi in jeseni, ko je bila Savinja dovolj visoka za plovbo. Les je še danes pomemben vir zaslužka prebivalcev doline.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1 Velikonočni ponedeljek	2 Teodora	3 Sikst	4 Izidor	5 Vincencij	6 Viljem	7 Bela nedelja
8 Valter	9 Akacij	10 Anton	11 Stanislav	12 Julij	13 Ida	14 Valerijan
15 Helena	16 Bernardka	17 Rudolf	18 Evzebij	19 Ema	20 Hilda	21 Konrad
22 Hugo	23 Jurij	24 Fidelis	25 Marko	26 Dominik	27 Dan upora proti okupatorju	28 Peter
29 Katarina	30 Pij					

Maj Veliki traven

Panjska končnica, Bor Rakun Kokalj, 11 let. Slovenski ornament, Liza Sevčnikar, 12 let.

Čebelarstvo je v Zgornji Savinjski dolini dobro razvito, kakovosten med iz tega območja pa je znan tudi izven meja Slovenije. Izraz panjska končnica se uporablja za poslikano deščico, ki zapira čebelji panj kranjič. Tovrstna ljudska umetnost sega v sredino 18. stoletja, slike, ki so jih naslikali preprosti in po večini samouki slikarji pa imajo po večini nabožne in posvetne motive iz vsakdanjega življenja. Motivi so pogosto hudomušno začinjeni.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
		1 Jožef, Praznik dela	2 Aleksandra	3 Filip, Jakob	4 Florjan	5 Juta
6 Dominik Savio	7 Stanislav	8 Klara	9 Vnebohod	10 Job	11 Estela	12 Leopold
13 Gema	14 Bonifacij	15 Zofija	16 Janez Nepomuk	17 Jošt	18 Paskal	19 Binkošti
20 Bernardin	21 Timotej	22 Julija	23 Lucij	24 Marija	25 Zdenko	26 Filip
27 Alojzij	28 Andrej	29 Maksim	30 Ivana	31 Kamila		

Junij Rožnik

Košnja trave, Timotej Zahojnik, 10 let. Slovenski ornament, Hannah Kreinz, 12 let.

Navsezgodaj zjutraj so fantje in moške vstali, spretno nabrusili in naklepali svoje kose, se na robu travnika postavili v vrsto in začeli kositi vsak svojo vrsto. Kasneje so prišle še grabljice, prinesle malico in pijačo ter razgrabile pokošeno travo, da le-ta ni bila predolgo na kupu in na rosi.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
					1 Justin	2 Marcelin, Peter
3 Olivija	4 Adelarij	5 Valerija	6 Norbert	7 Robert	8 Dan Primoža Trubarja	9 Primož
10 Diana	11 Jolanda	12 Antonina	13 Anton	14 Valerij	15 Vid	16 Gvido
17 Egidij	18 Gregor	19 Nazarij	20 Silverij	21 Alojzij	22 Ahac	23 Tomaž
24 Janez Krstnik	25 Dan državnosti	26 Vigilij	27 Ema	28 Irenej	29 Peter, Pavel	30 Ladislav

Julij Mali srpan

Slovenski ornament

Konjska vprega, Žana Vreš, 10 let. Slovenski ornament, Tinkara Goličnik, 12 let.

Pred naraščanjem motorizacije je konj veljal za koristno vprežno žival. Bil je nepogrešljiv tako pri kmetijskih delih kot vožnji z vozom in kolesljem. Ena bolj cenjenih pasem konj je bila prav pasma konja iz Savinjske doline. T. i. savinjski konj je veljal za srednje težkega konja in je bil zaradi posebnih lastnosti cenjen na širšem ozemlju.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1 Estera	2 Frančišek	3 Tomaž	4 Urh	5 Ciril, Metod	6 Marija	7 Vilibald
8 Kilijan	9 Avguštin	10 Amalija	11 Benedikt	12 Mohor	13 Henrik	14 Kamil
15 Bonaventura	16 Karmen	17 Aleš	18 Friderik	19 Arsen	20 Marjeta	21 Lovrenc
22 Magdalena	23 Brigita	24 Krištof	25 Jakob	26 Joahim, Ana	27 Gorazd	28 Viktor
29 Marta	30 Maksima	31 Ignacij				

Avgust Veliki srpan

Ovčereja, Teja Dogaris, 10 let; Ožbej Lesjak, 12 let; Aljaž Šalomon, 11 let. Slovenski ornament, Filip Melavc, 10 let.

Reja drobnice ima v Savinjski dolini dolgo tradicijo. Naši predniki so redili ovce zaradi volne, mesa in mleka. Z rejo teh skromnih in nezahtevnih živali so lahko izkoristili travinje na območjih s težjo obdelavo, ki v Zgornji Savinjski prevladuje. Mnogo površin se je ohranilo pred zaraščanjem zgolj s pašo ovac.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
			1 Alfonz	2 Porciunkula	3 Nikodem	4 Janez
5 Ožbej	6 Gazelin	7 Sikst	8 Dominik	9 Roman	10 Lovrenc	11 Klara
12 Ivana	13 Radegunda	14 Maksimilijan	15 Marijino vnebovzetje	16 Rok	17 Združitev prekmurskih Slovencev z mat. narodom	18 Helena
19 Janez	20 Bernard	21 Pij	22 Timotej	23 Roza	24 Jernej	25 Ludvik
26 Viktor	27 Monika	28 Avguštin	29 Janko	30 Feliks	31 Rajko	

September Kimavec

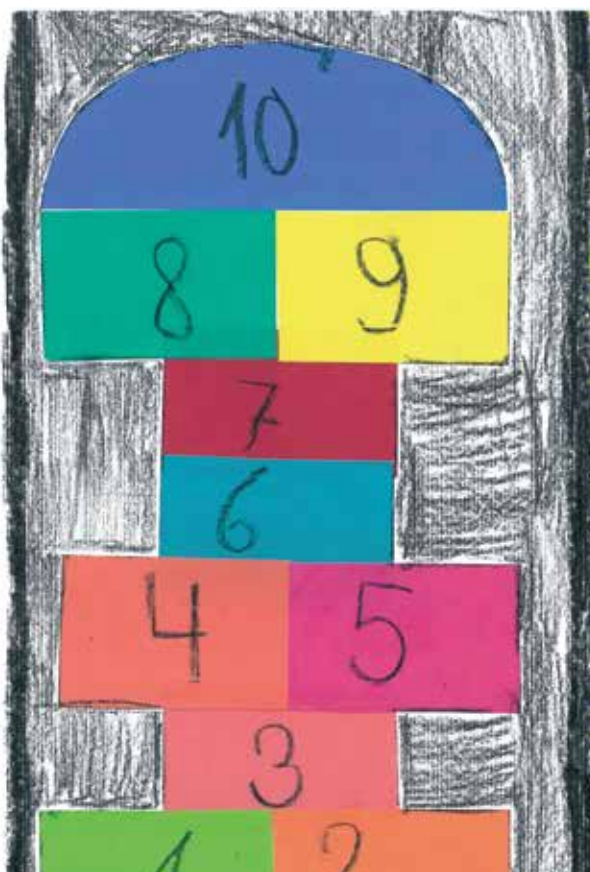

Planinska paša, Tinkara Mrzlak Fajdiga, 14 let. Slovenski ornament, Matic Fužir, 10 let.

V Zgornji Savinski dolini je živinoreja že od nekdaj pomemben dejavnik, saj je zaradi cenejšega načina reje in krmljenja živali primerna za hribovit svet. Nekoč je paša živine veljala za otroško opravilo. Pastirji in pastirice so imeli med delom nekaj časa za druženje in tako se je razvilo mnogo pastirskih iger. Ob ognju, ki so si ga zakurili, so pekli krompir, v jesenskem času pa so se ob njem greli.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
						1 Egidij
2 Bernard	3 Gregor Veliki	4 Rozalija	5 Viktorin	6 Zaharija	7 Regina	8 Marija
9 Peter	10 Nikolaj	11 Hijacint	12 Gvido	13 Janez	14 Rasto	15 Vrnitev Primorske k matični domovini
16 Kornelij	17 Frančišek	18 Jožef	19 Januarij	20 Favstina	21 Matej	22 Mavricij
23/30 Dan slovenskega športa/Hieronim	24 A.M. Slomšek	25 Sergij	26 Kozma, Damijan	27 Vincencij	28 Venčeslav	29 Mihael, Gabrijel, Rafael

Oktober Vinotok

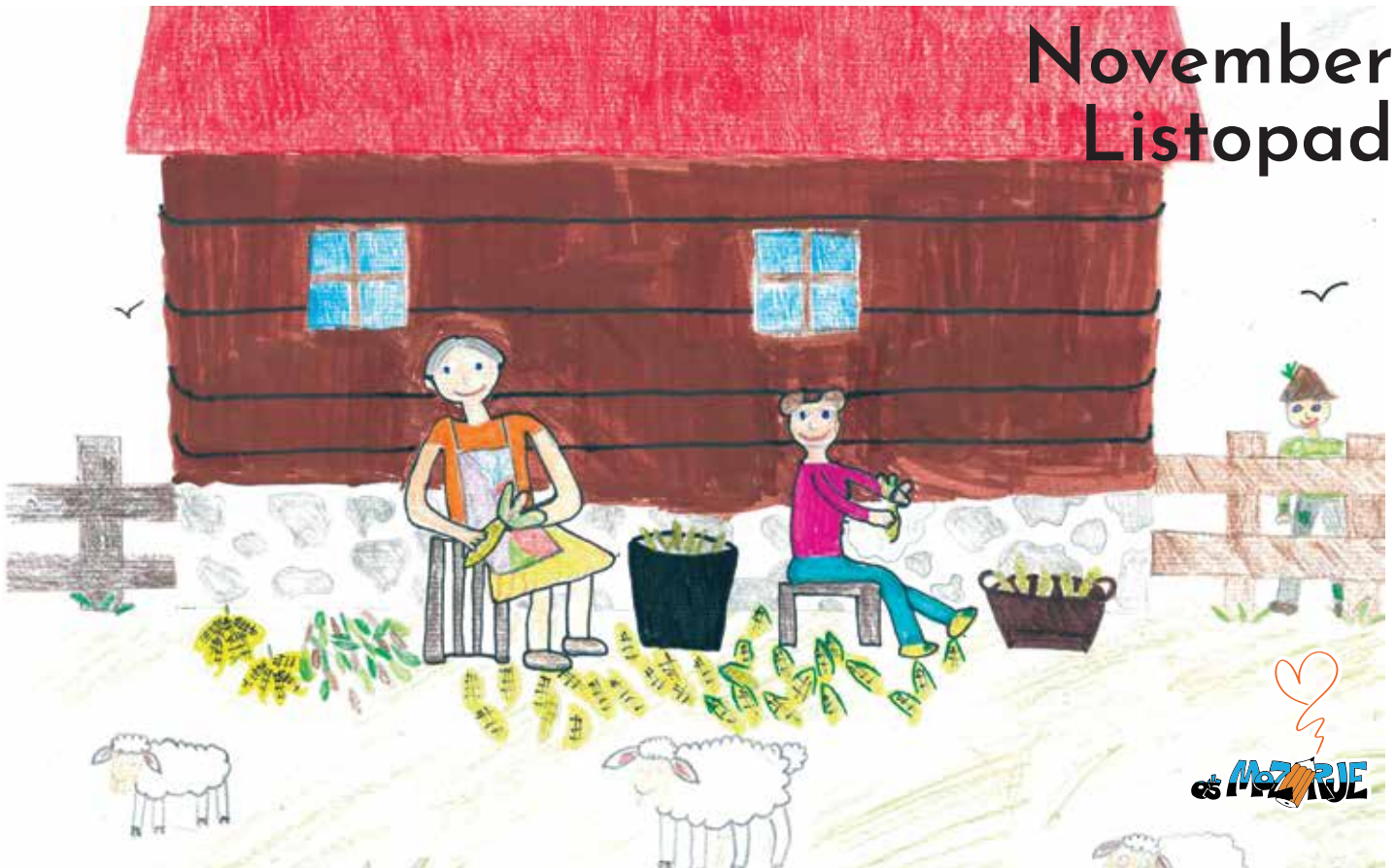
es **MAZURJE**

Otroška igra ristanc, Živa Švent, 9 let. Slovenski ornament, Neža Fužir, 12 let.

Ristanc ali fučka je stara otroška igra, ki poleg zabave poskrbi tudi za gibanje in razvoj otroške ustvarjalnosti. Igrata se jo lahko dva ali več igralcev. Otroci na tla narišejo kvadrate, ki jih nato označijo z zaporednimi številkami. Nato se igra začne: otrok kamenček vrže v kvadrat s številko 1 ter po likih skače do zadnje številke in nazaj. Vaja se ponovi, le da se kamenček vrže v kvadrat z naslednjo številko. Nov igralec je na vrsti, ko prvi otrok med skakanjem skoči na črto oz. s kamenčkom zgreši polje. Takrat zavpimo: »Fuč!«.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
	1 Terezija	2 Angeli	3 Gerard	4 Frančišek	5 Dan učiteljev	6 Bruno
7 Marija	8 Benedikta	9 Sara	10 Danilo	11 Bruno	12 Maksimiljan	13 Edo
14 Kalist	15 Terezija	16 Hedvika	17 Ignacij	18 Luka	19 Pavel	20 Irena
21 Uršula	22 Janez Pavel	23 Severin	24 Anton	25 Dan suverenosti	26 Lucijan	27 Sabina
28 Simon, Tadej	29 Kajetan	30 Marcel	31 Dan reformacije			

November Listopad

Ličkanje koruze, Zala Čokan, 12 let. Slovenski ornament, Tia Zajšek, 12 let.

Še pred desetletji je ličkanje koruze sodilo med najpomembnejša jesenska kmečka opravila in pomenilo pravo veselico za staro in mlado. Ta kmečki običaj je na kmetijah krajšal in popestril jesenske večere. Kmetje so koruzo na njivah najprej ročno »pokrhal«, jo pripeljali na domače dvorišče, spravili v skedenj in ob večerih skupaj ličkali. Ob tem ni manjkalo klepeta, petja in igranja na harmoniko.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
				1 Dan spomina na mrtve	2 Just	3 Viktorin
4 Drago, Karel	5 Zaharija, Elizabeta	6 Lenart	7 Ernest	8 Bogomir	9 Teodor	10 Leon
11 Martin	12 Milan	13 Stanislav	14 Nikolaj	15 Albert	16 Marjeta	17 Elizabeta
18 Roman	19 Matilda	20 Krispin	21 Edmund	22 Cecilija	23 Dan Rudolfa Maistra	24 Flora
25 Katarina	26 Nil	27 Modest	28 Jakob	29 Bernard	30 Andrej	

December Gruden

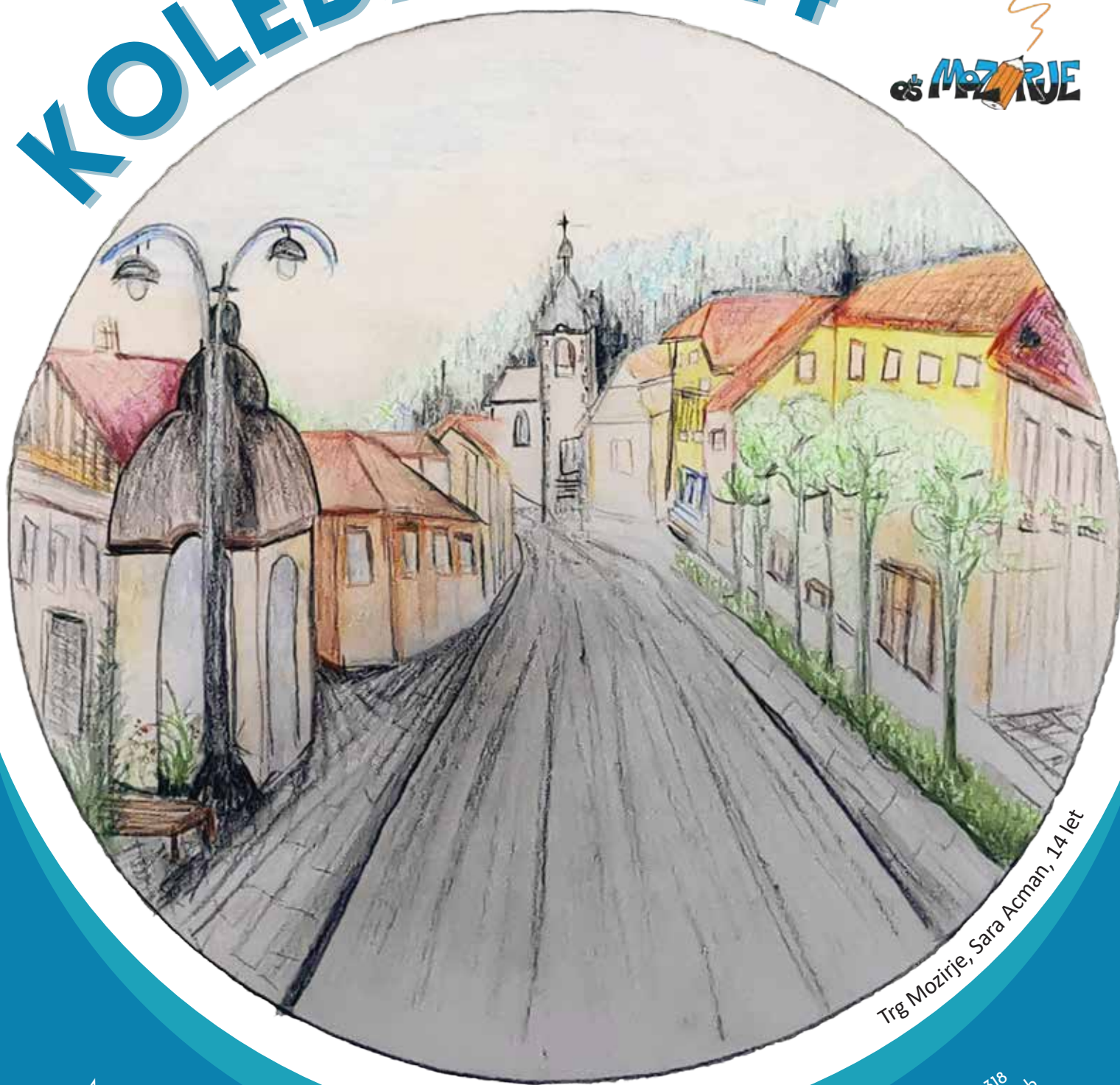

Pletenje košar, Brina Stropnik, 11 let. Slovenski ornament, Tim Presečnik, 10 let.

Pletarstvo je izdelovanje uporabnih predmetov s prepletanjem različnih, pretežno naravnih materialov, kot so šibje, vitre, slama in koruzno ličje. Razširjeno je kot domača, rokodelska, tudi dopolnilna in obrtna dejavnost z dolgo in bogato tradicijo. Pletersko znanje izdelovanja košar in cekarjev se je širilo iz roda v rod in sodi med najstarejše obrti na Slovenskem.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
						1 Natalija
2 Blanka	3 Frančišek	4 Barbara	5 Saba	6 Nikolaj	7 Ambrož	8 Makarij
9 Valerija	10 Judita	11 David	12 Amalija	13 Lucija	14 Janez	15 Kristina
16 Adelajda	17 Modest	18 Gacijan	19 Urban	20 Evgen	21 Peter	22 Justina
23/30 Ivo/Srečko	24/31 Adam in Eva, sveti večer/Silvester	25 Božič	26 Štefan, dan samostojnosti in enotnosti	27 Janez	28 Gašper	29 Tomaž

KOLEDAR 2024

Trg Mozirje, Sara Acman, 14 let

MOZIRSKI TRG je eden starejših trgov na Štajerskem. V listinah se Mozirje omenja kot kraj že leta 1146, kot trg pa leta 1318. Pred šestimi leti je praznoval 700 let prve omembe. V 16. stoletju je doživel več požarov takratnih lesenih hiš, največji delež stavb pa je bil grajen v poznobaročnem času in začetku 19. stoletja. Temeljito je bil prenovljen leta 2008.

Danes sodi med najlepše trge v Sloveniji.

KOLEDAR 2024
Osnovna šola Mozirje
Šolska ulica 23
3330 Mozirje
www.os-mozirje.si

Zbrala in uredila Tanja Pogorevc Novak, prof. lik. umet.
Tisk Diling d.o.o., eTiskarna.si

Viri in literatura:

Bogataj, J. Sto srečanj z dediščino na Slovenskem. Ljubljana: Prešernova družba 1992.
Karlovšek, J. Slovenski ornament: zgodovinski razvoj. Ljubljana: Udruženje diplomiranih tehnikov, 1935.
Kuret, N. Praznično leto Slovencev 1 in 2. Ljubljana: Družina, 1989.
Makarovič, G. Slovenska ljudska umetnost. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1981.
Razboršek, I. Slovenska krasilna umetnost. Celje: Mohorjeva družba, 1992.
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Ornament> (pridobljeno 11. 11. 2023)
<https://mozirje.info/mozirje/informacije/zgodovina/> (pridobljeno 11. 11. 2023)
https://www.genska-banka.si/wp-content/uploads/2018/08/Kmetovalec_Konji.pdf (pridobljeno 27. 11. 2023)

SLOVENSKI ORNAMENT ima posebno zgodovino in svoj slog. Od drugih ornamentov se bistveno razlikuje že v zasnovi in pojmovanju. Razvil se je samostojno iz prvotno skupnega staroslovanskega do takšne popolnosti, da ga lahko prištevamo k najlepšim ornamentom raznih slogov. (Karlovšek, 1935)